

Besluit houdende vrijstelling van de regel in het Luchthavenverkeerbesluit Schiphol inzake het gebruik van de Aalsmeerbaan voor starts in de nacht

Datum 09 augustus 2019

Nummer ILT-2019/43251

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,

Gelet op artikel 8.23 van de Wet luchtvaart

BESLUIT:

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. *LVB*: het Luchthavenverkeerbesluit Schiphol;
- b. *informatiedocumenten*:
 1. e-mail (vrijstellingsaanvraag) van de Airport Manager van Amsterdam Airport Schiphol van 09 augustus 2019 om 22:35 uur LT (bijlage 1);
 2. e-mail (verleende vrijstelling) van de dienstdoende piketfunctionaris van de Inspectie Leefomgeving en Transport van 09 augustus 2019 om 23:07 uur LT (bijlage 2).
- c. *LT*: lokale tijd
- d. *LVNL*: Luchtverkeersleiding Nederland

Artikel 2

In verband met:

- a. ernstige verstoring brandstoftoevoer;
- b. een verklaring van de Airport Manager van Amsterdam Airport Schiphol dat de brandstofstoring te vergelijken was met de brandstofstoring die eerder was opgetreden op 24 juli 2019 en de te verwachte mogelijke problemen met de openbare orde en veiligheid vanwege gestrande passagiers in de terminal (extreme passagiersdrukte); geldt in afwijking van artikel 3.1.5, vierde lid, van het LVB, dat het gebruik van de Aalsmeerbaan voor starts in zuidelijke richting (startbaan 18L) in de nacht van 09 op 10 augustus 2019 is toegestaan tot 02:00 uur LT en tot een maximum van 100 starts.

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

1. Er geldt een maximum van 100 starts op de Aalsmeerbaan tot 02:00 uur LT op 10 augustus 2019.
2. Indien er méér dan 100 starts nodig blijken te zijn, of een lagere openstelling, dan dient er tijdig een aanvullende aanvraag ingediend te worden.
3. De dienstdoende Airport Manager van Amsterdam Airport Schiphol legt binnen 48 uur na toewijzing van de vrijstelling, verantwoording af aan de teamleider van het team Luchtkwaliteit en Emissies van de afdeling Milieu van de Inspectie Leefomgeving en Transport over de wijze waarop de vrijstelling is toegepast. Hierbij overlegt de dienstdoende Airport Manager van Amsterdam Airport Schiphol relevante gegevens over de feitelijke realisatie van de na 23:00 uur LT uitgevoerde vluchten.

Artikel 3

Dit besluit treedt met terugwerkende kracht in werking op 09 augustus 2019 om 23:00 uur LT en vervalt op 10 augustus 2019 om 02:00 uur LT.

*De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
namens deze,
Senior-Inspecteur / Piketmedewerker Luchtvaart,*

Bezwaar

Tegen deze beslissing kunt u binnen een termijn van zes weken, ingaande de dag na verzending van dit besluit, bezwaar indienen. Het bezwaar moet minimaal bevatten:

- naam en adres indiener
- dagtekening

-
- omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht
 - gronden van het bezwaar
 - uw handtekening

Het bezwaar kan onder vermelding van 'bezwaar' gestuurd worden naar het volgende adres:
Inspectie Leefomgeving en Transport
Afdeling Juridische Zaken
Postbus 16191
2500 BD Den Haag

TOELICHTING

Algemeen

Het LVB bevat regels over onder andere het beschikbaar stellen en het mogen gebruiken van banen. In artikel 3.1.5, vierde lid, van het LVB is aangegeven welke beperkingen aan het gebruik van het banenstelsel Schiphol worden gesteld. Deze beperkingen hebben met name betrekking op het gebruik van het banenstelsel in de nacht (23:00 tot 06:00 uur LT). In artikel 3.1.5, vijfde lid, van het LVB is geregeld dat wanneer reguliere banen (Polderbaan of Kaagbaan) in de nacht niet beschikbaar of bruikbaar zijn, andere banen in de nacht mogen worden gebruikt voor zover het landingen betreft. Hierdoor is verzekerd dat de luchthaven altijd bereikbaar is. Voor starts geldt echter dat de gebruiksmogelijkheden in de nacht beperkt zijn tot het gebruik van de reguliere banen.

Alleen in bijzondere gevallen mag hiervan worden afgeweken, indien daarvoor door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat (IENW) een vrijstelling is verleend. Deze vrijstellingsmogelijkheid is geregeld in artikel 8.23 van de Wet luchtvaart. In dit artikel wordt onder meer gesteld dat vrijstelling van een regel uit het LVB kan worden verleend, indien ten gevolge van groot onderhoud van een baan of door een bijzonder voorval het normale gebruik van de luchthaven ernstig wordt belemmerd. Voor groot onderhoud geldt dat hiervoor een uitgebreide procedure kan worden doorlopen omdat reeds lang van te voren bekend is wanneer Schiphol het groot onderhoud aan het banenstelsel wil laten plaatsvinden.

Voor bijzondere voorvallen geldt echter dat in de meeste gevallen de tijd te kort is om nog een uitgebreide procedure te kunnen doorlopen. In dat geval wordt een verkorte procedure toegepast die speciaal voor dat doel door IENW ontwikkeld is. Het betreft hier de 'Procedure spoed-aanvragen vrijstellingen ex artikel 8.23, vijfde lid, Wet luchtvaart in verband met een bijzonder voorval' (laatstelijk herzien op 20 oktober 2015).

Volgens deze procedure dienen spoedaanvragen door de dienstdoende Airport Manager van Schiphol bij de dienstdoende piketfunctionaris van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) te worden ingediend. Deze piketfunctionaris/inspecteur is gemandateerd om namens de Minister van IENW, naar aanleiding van een vrijstellingsaanvraag, een besluit te nemen.

Aanvraag

Op vrijdag 9 augustus 2019 trad een technische storing op van het brandstofsysteem op Schiphol, waardoor er vanaf 19:25 LT uur door vliegtuigen niet meer getankt kon worden op de luchthaven. De problemen met het brandstofsysteem waren om 21:10 uur LT opgelost, maar in de tussenliggende periode is een groot aantal vliegtuigen en passagiers gestrand op de luchthaven.

Op vrijdagavond 9 augustus 2019 om 21:12 uur LT is van de zijde van Amsterdam Airport Schiphol (hierna Schiphol) mondeling (en om 22:34 uur LT aan de ILT) bevestigd per e-mail) een vrijstelling ex artikel 8.23 vijfde lid Wet luchtvaart aangevraagd voor een verruiming van het nachtregiem, in verband met de problemen die ontstonden als gevolg van het niet meer kunnen leveren van vliegtuigbrandstof op de luchthaven. Om deze problemen op te lossen dan wel te voorkomen heeft Schiphol spoedeshalve mondeling een aanvraag ingediend voor een vrijstelling van Artikel 3.1.5 van het Luchthavenverkeersbesluit Schiphol (nachtregiem) om 100 starts te kunnen maken van de Aalsmeerbaan (18L) tot uiterlijk 02:00 uur LT.

Uit telefonisch overleg d.d. 9 augustus 2019 tussen de Airport Manager van Schiphol en een medewerker van de ILT, is gebleken dat de situatie vergelijkbaar was met de problemen van de brandstoflevering op 24 juli 2019, zodat er ook nu zonder meer ernstige problemen te verwachten waren ten aanzien van de openbare orde en veiligheid op en in de omgeving van de luchthaven Schiphol als gevolg van het grote aantal gestrande passagiers in de vertrekkerterminal ten gevolge van vliegtuigen die wegens voornoemd tankprobleem niet konden vertrekken. Ook op de luchthaven door middel van andere vervoersmodaliteiten dan luchtvervoer (dus geen transit) arriverende passagiers konden niet overeenkomstig de dienstregeling vertrekken en verbleven noodgedwongen op passagiersgedeelten van de luchthaven.

Schiphol heeft als reactie op de storing zo snel mogelijk een beheersmaatregel genomen door het aantal binnenkomende vluchten te beperken tot 20 luchtvaartuigen per uur en zijn er in overleg met betrokken luchtvaartmaatschappijen vluchten geannuleerd.

Het niet meer kunnen leveren van brandstof aan vliegtuigen is te kwalificeren als een ongewone en ongebruikelijke situatie op de luchthaven Schiphol met als gevolg dat passagiersterminals op de

luchthaven vol raakten met passagiers, die op dat moment gedurende een nog onbepaalde periode niet konden vertrekken volgens de dienstregeling. Door het tekort aan opstelplaatsen voor vliegtuigen konden nog gelande vliegtuigen de gate niet meer bereiken, waardoor zij ergens op het luchtvaartterrein moesten worden gepositioneerd. Het gevolg was dat de aan boord zijnde passagiers en bemanning het vliegtuig niet of slechts met grote vertraging konden verlaten. De luchthaven en dan in het bijzonder de passagiersterminals, konden daardoor niet meer normaal functioneren. Als gevolg van de storing liep de terminal vol met passagiers, die gedurende een zekere, op dat moment nog onbepaalde periode, niet meer weg konden.

Om weer tot een normale operatie te komen, nadat de brandstoflevering weer mogelijk was geworden, was het noodzakelijk om de maximale baancapaciteit in te zetten voor het vertrekkende verkeer. De zuidwestenwind op vrijdag 9 augustus 2019 zorgde voor een baanconfiguratie waarbij de banen 18L en 24 werden gebruikt voor het starten en baan 18R voor het landen. Omdat baan 18L op grond van artikel 3.1.5 van het Luchthavenverkeersbesluit Schiphol niet gebruikt mag worden als startbaan na 23:00 uur LT, was het voor Schiphol noodzakelijk om een vrijstelling als bedoeld in artikel 8.23 vijfde lid aan te vragen. Met de extra vluchten van baan 18L zouden de gestrande vliegtuigen en passagiers weer kunnen vertrekken, zodat er ten spoedigste weer sprake zou kunnen zijn van een normale situatie op de luchthaven.

Het gebruik van baan 18L na 23.00 uur LT in de nacht van 9 op 10 augustus 2019 heeft geluidshinder veroorzaakt in de omgeving. Dit belang om deze hinder te voorkomen en het belang om de hierboven omschreven problematiek voor de luchthaven, luchtvaartmaatschappijen en passagiers zijn tegen elkaar afgewogen. Het toestaan van het gebruik van baan 18L na 23:00 uur LT gedurende een relatief korte periode namelijk tot 02:00 uur LT, diende in onderhavige situatie de belangen van het normaal kunnen opereren (en het zo snel mogelijk te komen tot deze situatie) van de luchthaven Schiphol, het voorkomen van problemen met de openbare orde en veiligheid op de luchthaven, alsmede het beperken van de financiële en operationele schade voor de getroffen luchtvaartmaatschappijen en betrokken passagiers. Deze belangen wogen zwaarder dan een strikte toepassing van de wet- en regelgeving ten behoeve van het voorkomen van geluidshinder. Dit geldt temeer nu de vrijstelling slechts voor een korte periode gold.

Deze vrijstelling is op 9 augustus 2019 om 22:15 uur LT reeds mondeling verleend.

Lasten voor burgers en bedrijven

Op zondag 11 augustus 2019 heeft Schiphol de gevraagde rapportage toegezonden met de verantwoording van het gebruik van de verleende vrijstelling van het nachtregiem. Uit de rapportage blijkt dat in totaal 8 vluchten hebben plaatsgevonden in strijd met het nachtregiem. Deze vluchten hebben plaatsgevonden vanaf de Aalsmeerbaan tussen 23:00 uur en 23:09 uur LT. De overige vertraagde vluchten konden worden afgehandeld op de preferente banen. Verder is vermeld dat er uiteindelijk als gevolg van de storing 17 vluchten zijn geannuleerd en 66 vluchten vertraagd. Het afwijkende baangebruik en de daarmee samenhangende overlast voor de omwonenden heeft uiteindelijk 9 minuten geduurd.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Ten behoeve van de leesbaarheid is een begripsomschrijving opgenomen.

Artikel 2 Hierin wordt de vrijstelling geregeld van de regel uit het LVB die verbiedt om tussen 23:00 en 02:00 uur LT te starten op de Aalsmeerbaan. De vrijstelling is verleend, omdat na het oplossen van de problemen met de brandstoftoevoer extra baancapaciteit voor het vertrekkende verkeer nodig was om de vertraagde vluchten zo snel mogelijk weg te werken vanwege gestrande passagiers in de terminal (extreme passagiersdrukke). Aldus was sprake van een bijzonder voorval, waardoor het normale gebruik van de luchthaven ernstig werd belemmerd. De vrijstelling heeft niet geleid tot een aanpassing van de grenswaarden voor de geluidbelasting.

Artikel 3 Onderhavige beschikking vormt de schriftelijke vastlegging achteraf van het op 09 augustus 2019 genomen vrijstellingsbesluit. Vandaar dat hier aangegeven is dat het besluit met terugwerkende kracht op 09 augustus 2019 in werking treedt. De werkingsduur van het besluit betreft de periode van 23:00 uur LT op 09 augustus 2019 tot 02:00 uur LT op 10 augustus 2019.